

Кримськотатарський
Ресурсний Центр

АНАЛІЗ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ

АНАЛІЗ ЛИПЕНЬ 2025

<https://ctrcenter.org/uk>

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ЗА ЛИПЕНЬ 2025 РОКУ

ЗАТРИМАННЯ

За липень 2025 року було зафіксовано 16 затримань, 1 – щодо представника корінного кримськотатарського народу.

ЕТАПУВАННЯ

У липні 2025 року було зафіксовано 3 випадки етапування, всі – щодо кримських татар.

АРЕШТИ

За липень 2025 року зафіксовано 25 випадків арештів, 8 – щодо кримських татар.

ДОПИТИ

У липні 2025 року було зафіксовано 13 випадків допитів, опитувань та «розмов».

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

У липні 2025 року зафіксовано 29 випадки порушення права на справедливий суд, 10 – щодо кримських татар.

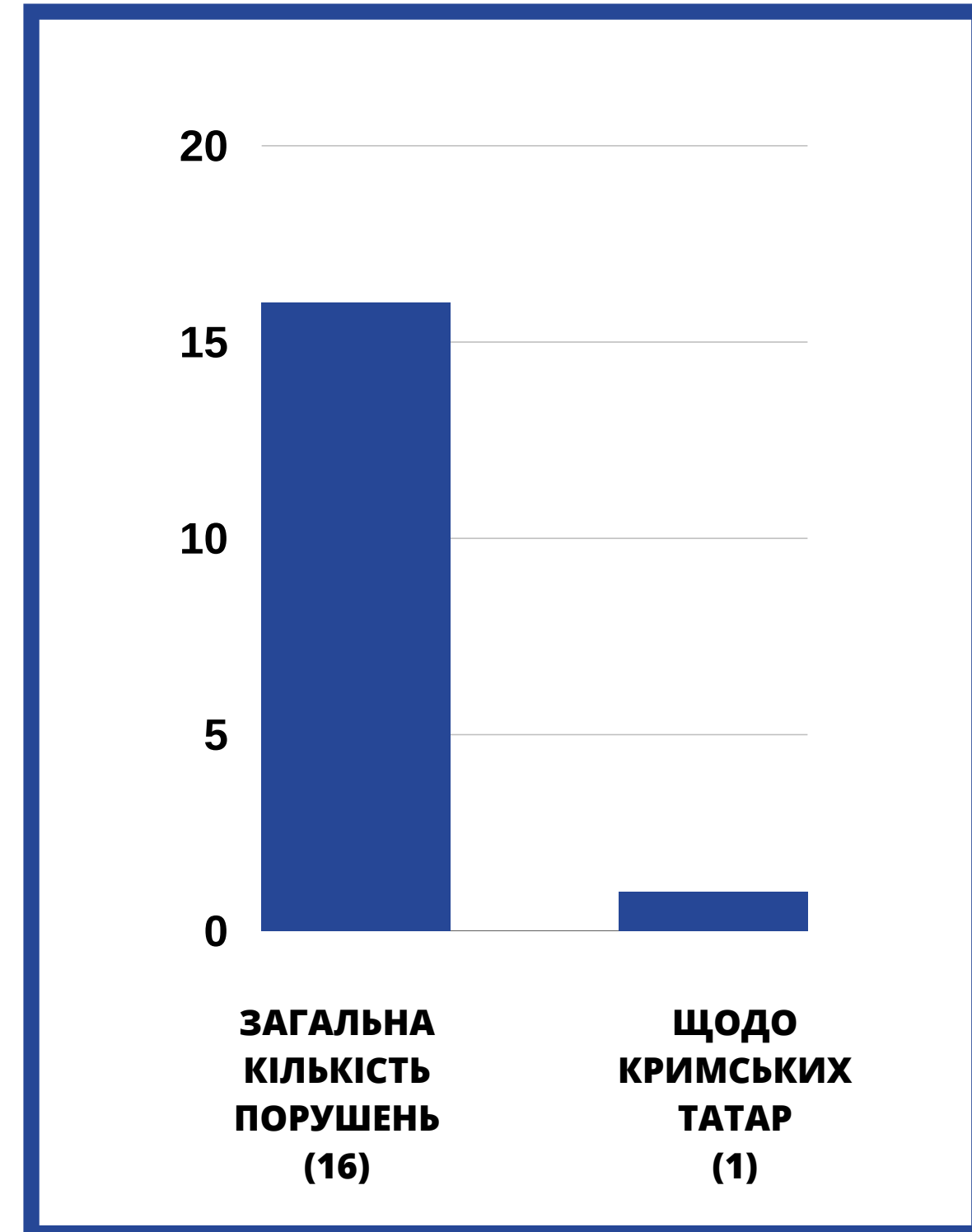
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

За липень 2025 року зафіксовано щонайменше 15 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 12 – щодо кримських татар.

ЗАТРИМАННЯ – 16 (1)

За липень 2025 року було зафіксовано 16 затримань, 1 – щодо представника корінного кримськотатарського народу.

ЗАТРИМАННЯ

Окупанти затримали:

- 3 липня жителя Керчі за коментар у Telegram, який, на думку слідства, «виправдовує тероризм» (деталі уточнюються).
- 4 липня у Керчі двох кримчан, яких звинувачують у «підготовці теракту» та «державній зраді» (деталі уточнюються).
- 7 липня 45-річного мешканця Ялти за «публічні заклики до екстремістської діяльності» (деталі уточнюються).
- 8 липня в Ак'ярі (Севастополі) 38-річну жінку за анонімні коментарі в інтернеті. Її звинувачують у «дискредитації російської армії», «розпалюванні ненависті» та «поширенні неправдивої інформації» про війну (деталі уточнюються).
- 9 липня 53-річного мешканця Феодосійського району, якого звинувачують у так званих «публічних закликах до терористичної діяльності» через коментарі в інтернеті (деталі уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

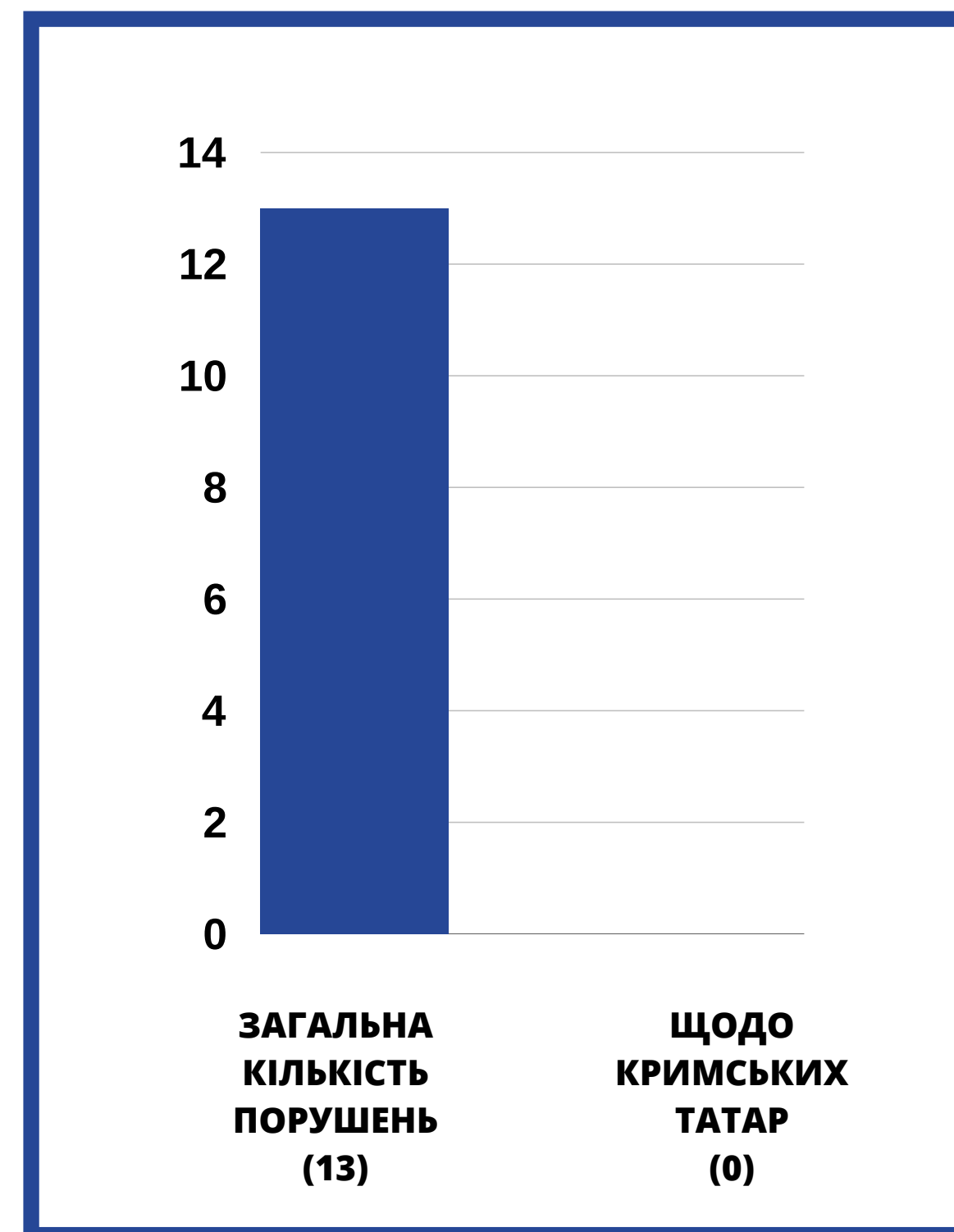
- 10 липня мешканця Ялти, якого звинувачують у спробі організувати теракт у тимчасово окупованому Криму нібито на замовлення українських спецслужб (деталі уточнюються).
- 16 липня жителя Акмєсджіта (Сімферополя) 1984 року народження за публікацію повідомлення в месенджері Telegram, яке, за версією слідства, містило заклики до вчинення насильницьких дій щодо групи осіб за ознакою національності – росіян (ч. 2 ст. 280 Кримінального кодексу рф) (деталі уточнюються).
- 18 липня жителя Кєфє (Феодосії) за «державну зраду» (деталі уточнюються).
- Навесні 2024 року в окупованому Криму подружжя із Керчі: 24-річного Сергія Козлова та 26-річну Євгенію Самойлову (стало відомо в липні 2025).
- 24 липня мешканця окупованого Ак'яра (Севастополя) за звинуваченням у публічних закликах до ударів по Кримському мосту (деталі уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- В Ак'ярі (Севастополі) 23-річного чоловіка, якого звинувачують у нібито співпраці з ГУР МО України. Проти юнака відкрито кримінальну справу за ч. 2 ст. 205.5 КК рф (деталі уточнюються).
- В Акмєсджіті (Сімферополі) чоловіка, який влаштував одиночний пікет із плакатом «Ні війні» в центрі міста (деталі уточнюються).
- У місті Саки Євгена Благодира, який, за версією окупантів, о третій ночі голосно вмикав українську музику, зокрема пісні «нацистської групи "Океан Ельзи"».
- Ніяру Ерсамбетову за «державну зраду» (стало відомо в липні 2025).

ДОПИТИ - 13

У липні 2025 року було зафіксовано 13 випадків допитів, опитувань та «розмов».

ДОПИТИ

Таких дій з боку російських силовиків зазнавали:

- **житель Керчі, якого затримали за коментар у Telegram, який, на думку слідства, «виправдовує тероризм» (деталі уточнюються).**
- **двоє жителі Керчі, яких звинувачують у «підготовці теракту» та «державній зраді» (деталі уточнюються).**
- **45-річний мешканець Ялти, якого затримали за «публічні заклики до екстремістської діяльності» (деталі уточнюються).**
- **38-річна жінка, яку затримали за «дискредитацію російської армії», «розпалювання ненависті» та «поширення неправдивої інформації» про війну (деталі уточнюються).**
- **53-річний мешканець Феодосійського району, якого звинувачують у так званих «публічних закликах до терористичної діяльності» через коментарі в інтернеті (деталі уточнюються).**

ДОПИТИ

- мешканець Ялти, якого звинувачують у спробі організувати теракт у тимчасово окупованому Криму нібито на замовлення українських спецслужб (деталі уточнюються).
- житель Акмєсджіта (Сімферополя) 1984 року народження, якого затримали за публікацію повідомлення в месенджері Telegram, яке, за версією слідства, містило заклики до вчинення насильницьких дій щодо групи осіб за ознакою національності – росіян (деталі уточнюються).
- житель Кєфє (Феодосії), якого затримали за «державну зраду» (деталі уточнюються).
- мешканець Ак'яра (Севастополя), якого затримали за звинуваченням у публічних закликах до ударів по Кримському мосту (деталі уточнюються).

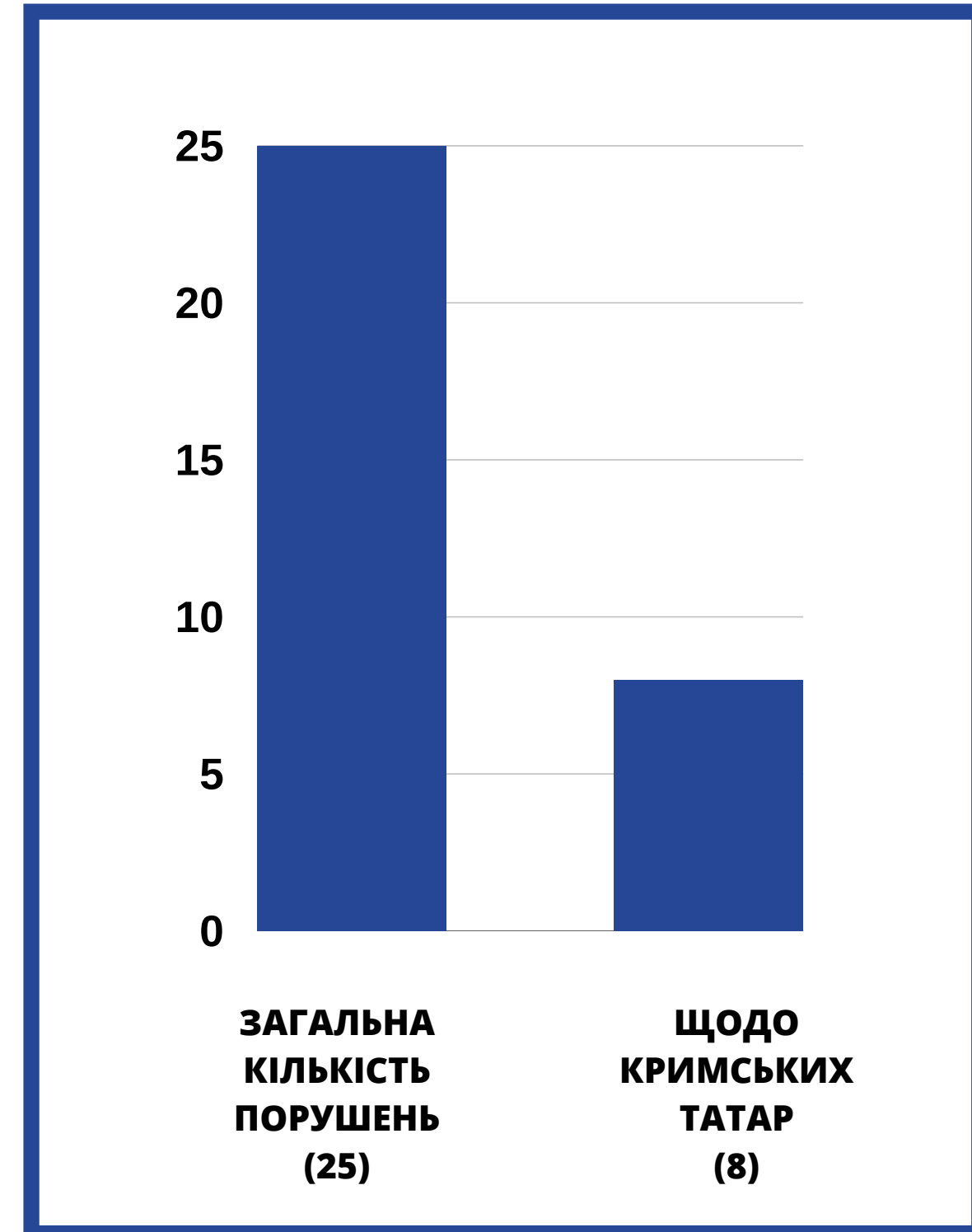
ДОПИТИ

- 23-річний мешканець Ак'яра (Севастополя) , якого звинувачують у нібито співпраці з ГУР МО України.
- житель Акмесджіта (Сімферополя), який влаштував одиночний пікет із плакатом «Ні війні» в центрі міста (деталі уточнюються).
- Євген Благодир

АРЕШТИ - 25 (8)

За липень 2025 року зафіксовано 25 випадків арештів, 8 – щодо кримських татар

АРЕШТИ

Нові арешти (13):

- 3 липня окупанти заарештували жителя Керчі за коментар у Telegram, який, на думку слідства, «виправдовує тероризм».
- 4 липня в окупованій Керчі російські силовики затримали двох кримчан, яких звинувачують у «підготовці теракту» та «державній зраді».
- 7 липня заарештували 45-річного мешканця Ялти за «публічні заклики до екстремістської діяльності».
- 8 липня в окупованому Ак'ярі (Севастополі) заарештували 38-річну жінку за анонімні коментарі в інтернеті. Її звинувачують у «дискредитації російської армії», «розпалюванні ненависті» та «поширенні неправдивої інформації» про війну.
- 9 липня заарештували 53-річного мешканця Феодосійського району, якого звинуватили у так званих «публічних закликах до терористичної діяльності» через коментарі в інтернеті.

АРЕШТИ

- 16 липня окупанти затримали жителя Акмесджита (Сімферополя) 1984 року народження. Його звинувачують у публікації повідомлення в месенджері Telegram, яке, за версією слідства, містило заклики до вчинення насильницьких дій щодо групи осіб за ознакою національності – росіян (ч. 2 ст. 280 Кримінального кодексу рф)».
- 18 липня у тимчасово окупованому Криму ФСБ рф заявила про затримання жителя Кєфє (Феодосії) за «державну зраду».
- В окупованому Криму судять жителя Бердянська Леоніда Малика за обвинуваченнями у «держзраді» та «обігу радіоактивних речовин».
- В окупованому Ак'ярі (Севастополі) російські силовики заарештували 23-річного чоловіка, якого звинувачують у нібито співпраці з ГУР МО України. Проти юнака відкрито кримінальну справу за ч. 2 ст. 205.5 КК рф.
- В окупованому Криму судять подружжя із Керчі 24-річного Сергія Козлова та 26-річну Євгенію Самойлову.
- Співробітники ФСБ заарештували Ніяру Ерсмамбетову за «державну зраду».

АРЕШТИ

● Вироки (6):

- 9 липня жителя Ак'яра (Севастополя) засудили до 17 років позбавлення волі за звинуваченням у «держзраді» (дані уточнюються).
- 15 липня Верховний «суд» окупованого Криму виніс засудив 53-річного жителя Чорноморського району за начебто «передачу українській розвідці координат військових об'єктів ЗС рф на території півострова» до 17 років позбавлення волі і обмеження волі на 1,5 року після відбуття покарання.
- 17 липня окупаційний Верховний «суд» Криму засудив мешканця Керчі до 16,5 років ув'язнення за «державну зраду» (дані уточнюються).
- У липні 2025 року окупаційний «суд» засудив Ісмаїла Шемшедінова до 13 років колонії суворого режиму з подальшим обмеженням волі строком 1 рік і 10 місяців.

АРЕШТИ

- Окупаційний «суд» призначив 17 років колонії 37-річному жителю Ак'яра (Севастополя) Вадиму Сороколєтову, якого звинуватили в «державній зраді».
- На території тимчасово окупованої Херсонщини окупанти незаконно засудили до 3 років і 6 місяців позбавлення волі Ельдара Кестана — члена Партизанського місцевого Меджлісу кримськотатарського народу нібито в участі у добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджихана.

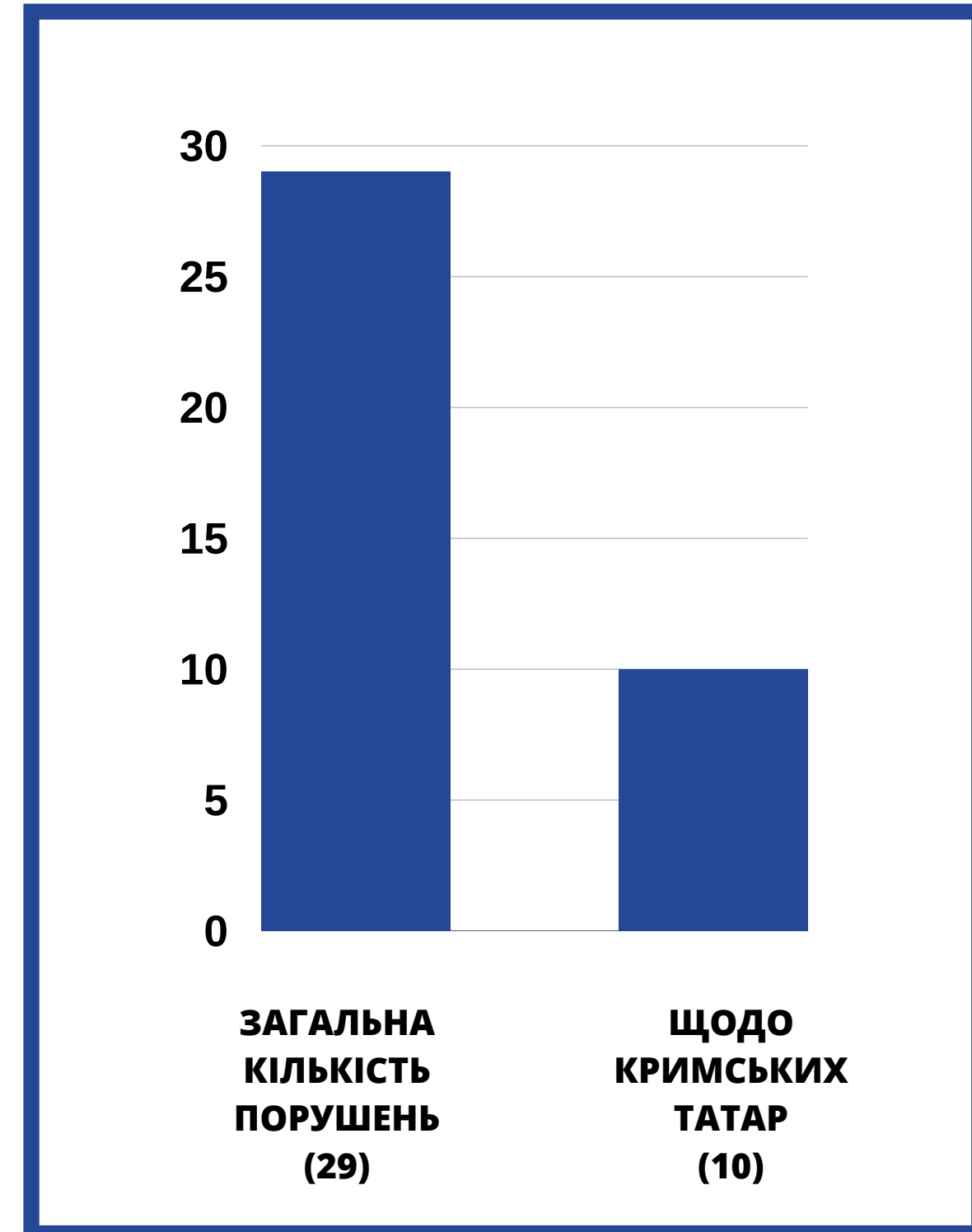
АРЕШТИ

Окупанти продовжили термін утримання під вартою: Азізу Азізову, Рустему Османову, Мемету Люманову, Мустафі Абдураманову, Рустему Мустафаєву, Абібуллі Смедляєву, Еміру Куртнезірову та Мірзалі Тажибаєву.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД 29 (10)

У липні 2025 року зафіксовано 29 випадки порушення права на справедливий суд, 10 – щодо кримських татар.

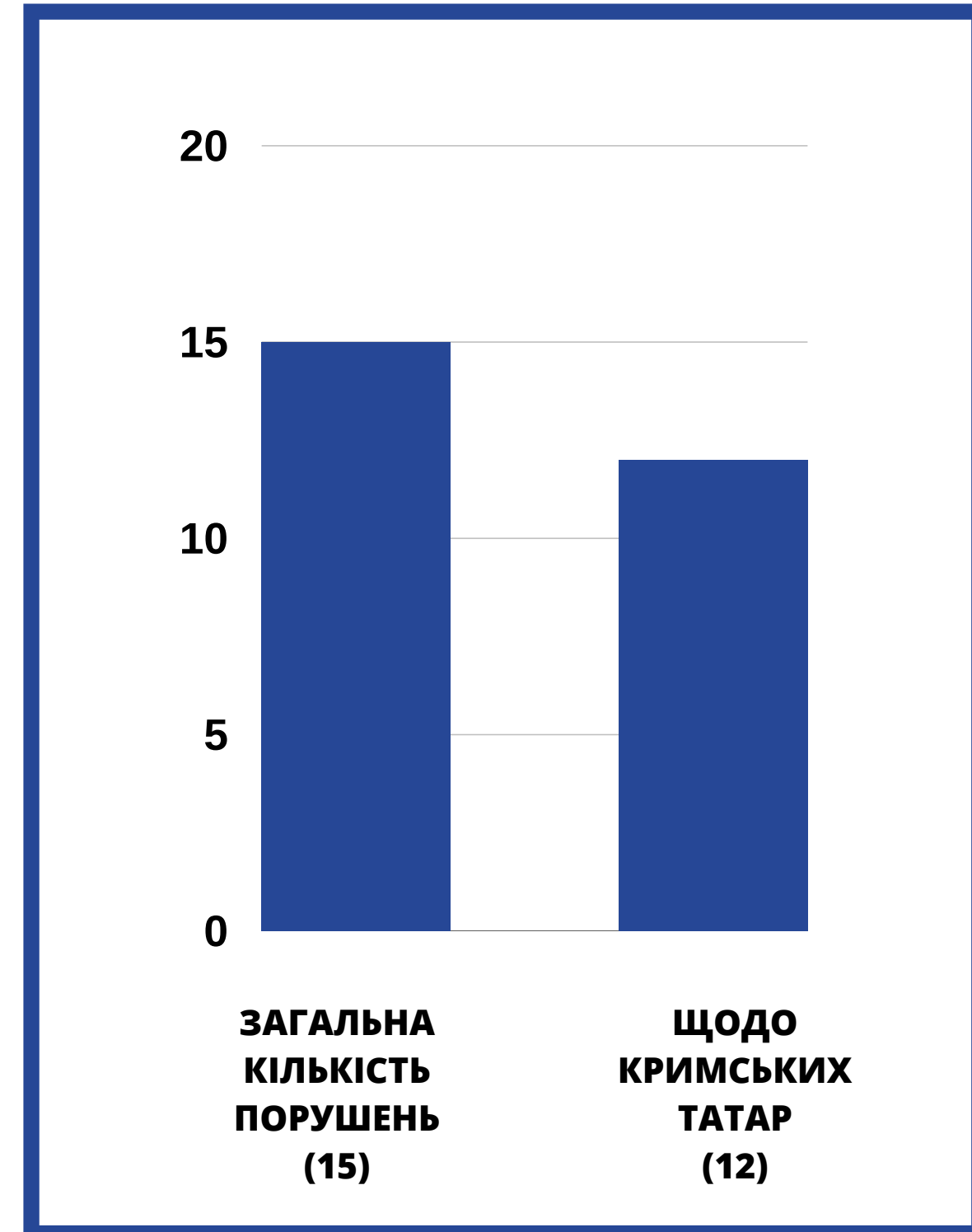
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За звітний період, окрім продовження термінів арештів, вироків та нових арештів, продовжувалися фіксуватися системні відхилення апеляційних скарг адвокатів, а також винесення штрафів.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я - 15 (12)

За липень 2025 року зафіксовано щонайменше 15 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 12 – щодо кримських татар.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

Протягом місяця це право було порушено щодо політв'язня Криму – Арсена Ібраїмова, Володимира Якименка, Аметхана Абдулвапова, Вадима Сірука, Абібуллі Смедляєва, Теймура Абдуллаєва, Шабана Умерова, Рустема Гугурика, Івана Яцкіна, Арсена Абхаїрова, Амета Сулейманова, Рустема Сеїтмеметова, Джеббара Бекірова, Яшара Муєдінова, Еміль Джемаденов.

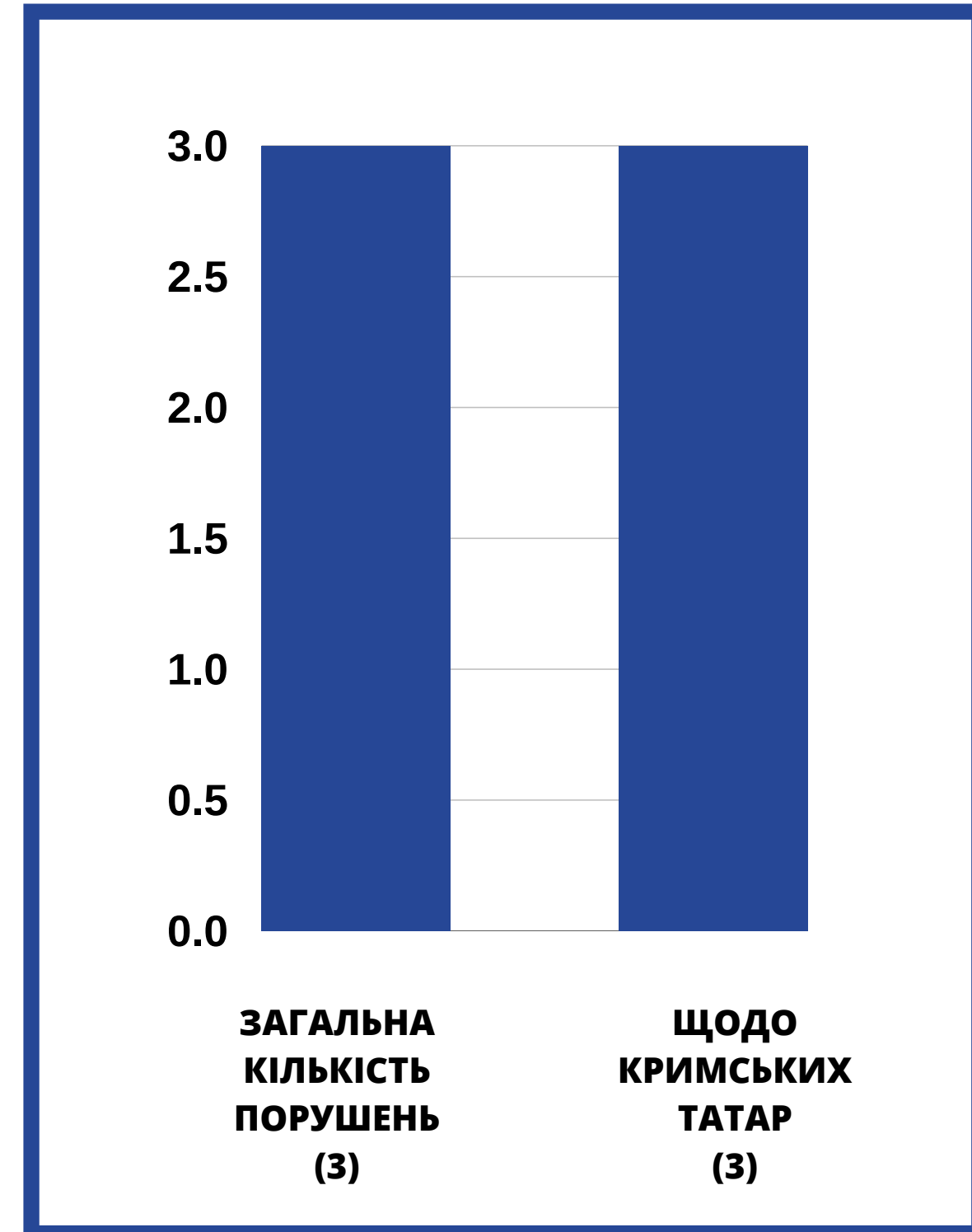
Подібні випадки порушень пов'язані з погіршенням стану здоров'я політв'язнів у місцях несвободи, ігноруванням клопотань адвокатів та самих ув'язнених, ненаданням належної медичної допомоги.

ЕТАПУВАННЯ – 3 (3)

У липні 2025 року було зафіксовано 3 випадки етапування, всі – щодо кримських татар.

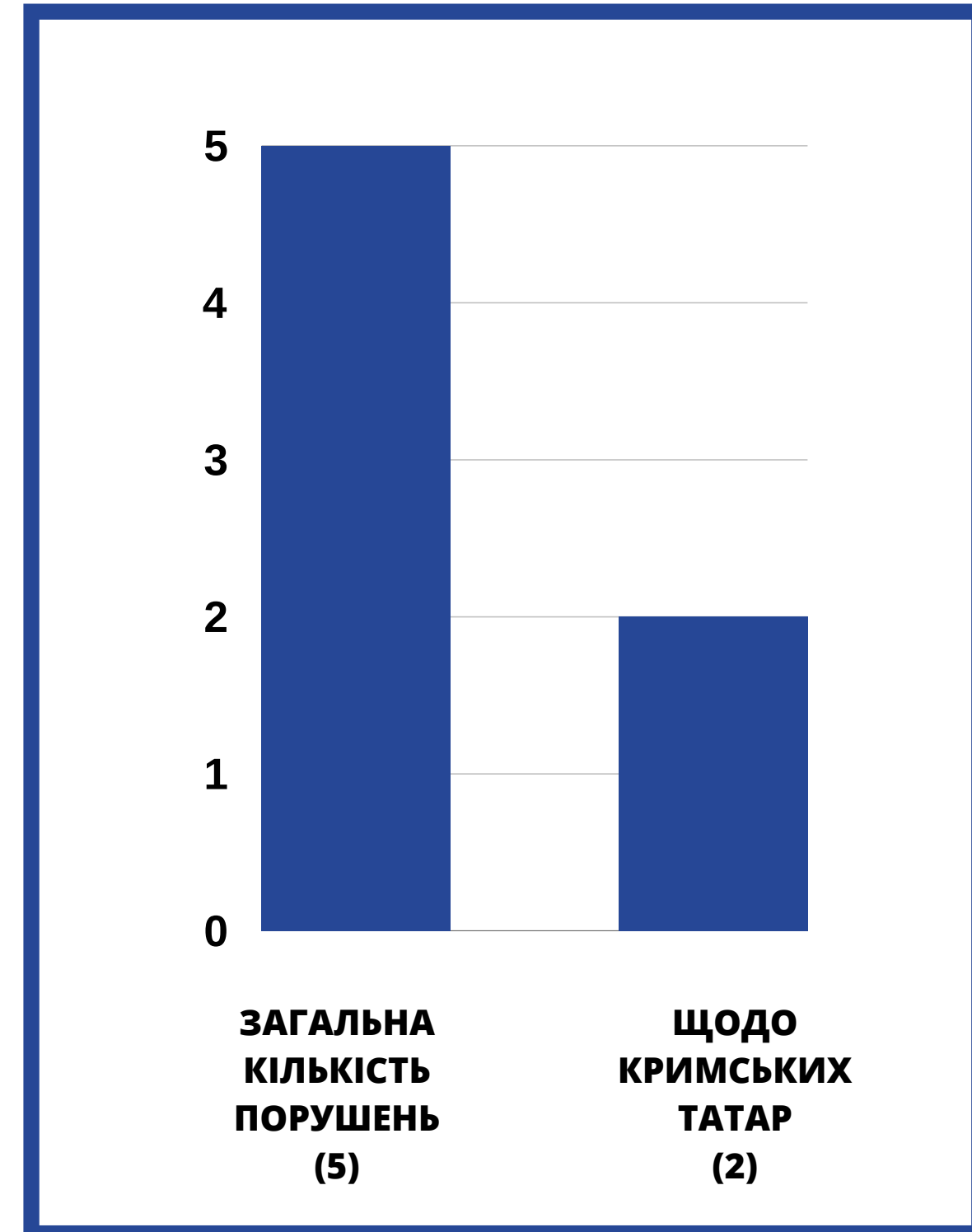
Окупанти етапували: Яшара Шихаметова, Ленура Халілова, Арсена Абхаїрова.

ШТРАФИ – 5 (2)

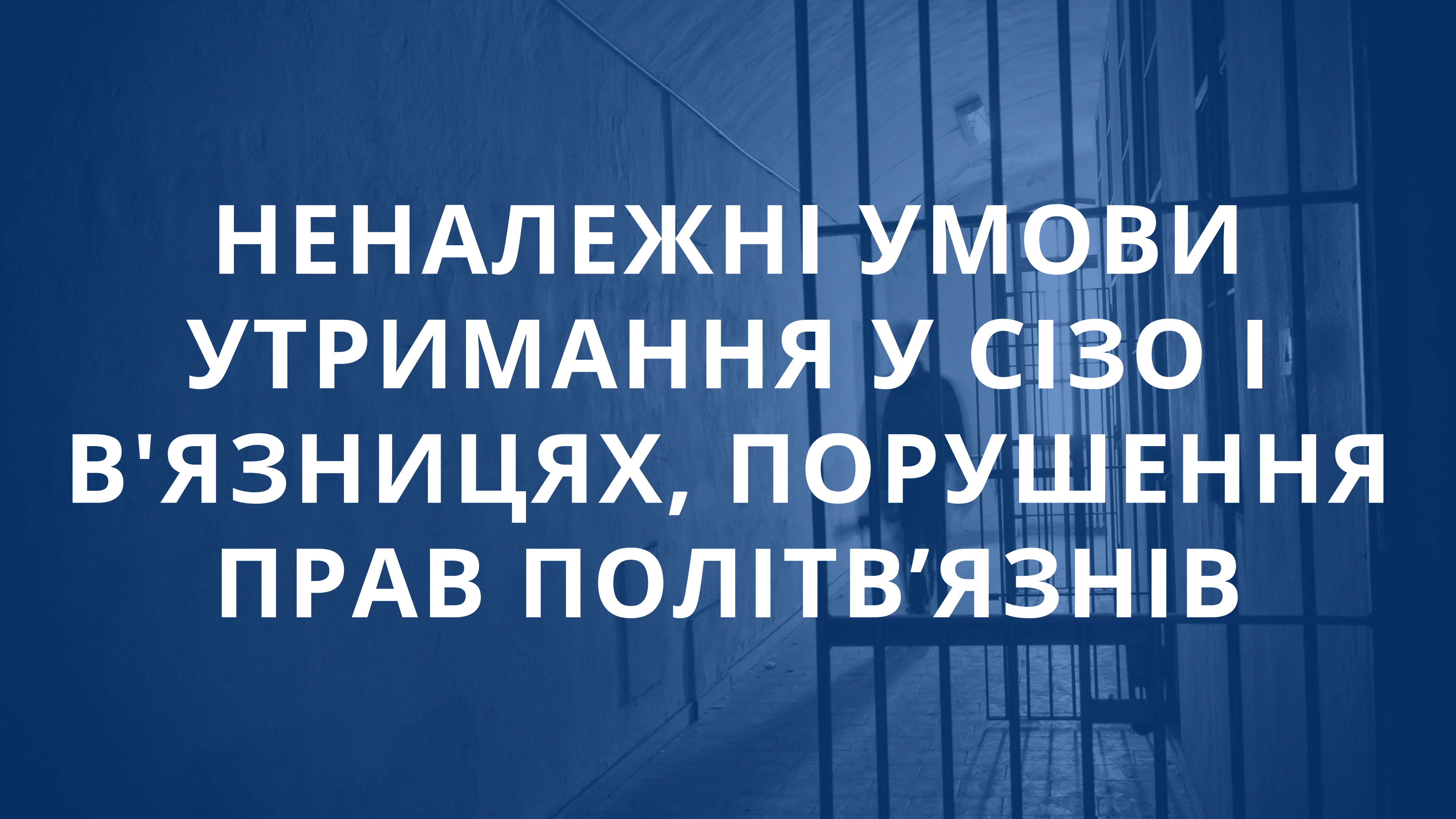
За липень 2025 року зафіксовано щонайменше 5 штрафів, 2 – щодо кримських татар.

ШТРАФИ

Окупанти оштрафували:

- Директора нічного клубу «Атмосфера» в селі Піщане на 300 тисяч російських рублів (приблизно 90 тисяч гривень) за те, що у його закладі прозвучала пісня, у якій лунає рядок «Ще не вмерла Україна».
- Жителя Акмєсджіта (Сімферополя) на 50 тисяч рублів за те, що влаштував одиночний пікет із плакатом «Ні війні» в центрі міста.
- Ельназ Чарухову на 50 тисяч рублів за висловлення підтримки України в соціальних мережах.
- Злату Співак на 20 тисяч рублів лише за те, що вона заявила про намір вийти на протест через відсутність водопостачання.
- Мусульманську релігійну громаду «Eski Qırım» на 400 тисяч рублів через «розповсюдження екстремістських матеріалів».

**НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ
УТРИМАННЯ У СІЗО І
В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ
ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ**

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

У ШІЗО, СУУ або ПКТ утримувалися 4 політв'язні: *Володимир Якименко, Тимур Ялкабов, Сейран Салієв, Аппаз Куртамет.*

- Верховний суд Хакасії відхилив апеляцію кримського політв'язня Ремзі Бекірова, який оскаржив дії працівників конвою ФСВП. За словами чоловіка, під час етапування з тюрми до колонії за ним постійно спостерігали у вбиральні, що він розцінює як приниження людської гідності.
- Джебар Беккіров повідомив про вкрай обмежений асортимент у тюремному магазині. Він зазначив, що там нестача овочів, фруктів, не кажучи вже про м'ясні продукти чи рибу. Магазин ФСВП практично порожні.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Кримський політв'язень Сергій Цигіпа вже близько місяця тримає голодування на тлі систематичного ігнорування з боку адміністрації колонії. Зокрема, йдеться про відмову передати йому необхідні ліки, попри дотримання всіх формальностей.
- Політв'язня Криму Руслана Сулейманова поставили на профоблік в мурманській колонії.
- Сім'ї кримських політв'язнів розповіли про неможливість зв'язатися з рідними, які перебувають у «Володимирському централі», через відсутність у в'язниці цензора.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- Жителя тимчасово окупованого Акмєсджіта (Сімферополя) російські спецслужби оголосили в міжнародний розшук. Оскільки його повідомлення в Telegram-чатах нібито містять «русофобські» висловлювання.
- «Глава» окупаційної адміністрації Криму Сергій Аксьонов підписав новий указ, який запроваджує повну заборону на поширення в Медіа, соцмережах і месенджерах будь-якої інформації, яка стосується: місць розташування систем ППО, озброєння, техніки та пунктів тимчасової дислокації військових зс рф; наслідків диверсій, терактів або надзвичайних подій; точок падіння чи детонації ракет, дронів, морських безпілотників тощо.
- Держдума рф ухвалила нові репресивні поправки: штраф до 5000 рублів — за пошук інформації, яка входить до списку «екстремістських матеріалів» (навіть якщо особа її не поширювала), штраф до 500 000 рублів — за рекламу VPN, який дозволяє обходити цензуру і блокування сайтів.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- 4 липня Міністерство внутрішніх справ росії оголосило у розшук адвоката Миколу Полозова.
- В окупованому Балаклавському районі Криму, на території стародавнього римського форту II–III століття нашої ери, окупанти незаконно затвердили проєкт забудови, який передбачає будівництво торговельного центру та котеджів. Відомо, що саме на цьому місці у 1992 році було виявлено скарб римських денаріїв, а до 2013 року тут проводилися наукові розкопки. Це було одне з небагатьох у Європі святилищ Юпітера Доліхена.

**ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ,
ПРОПАГАНДА,
НЕЗАКОННА
МОБІЛІЗАЦІЯ**

ПРОПАГАНДА

- У тимчасово окупованому Криму окупанти залучають студентів масово виготовляти комплектуючі для дронів, які використовують для атак на цивільних у Херсонській області.

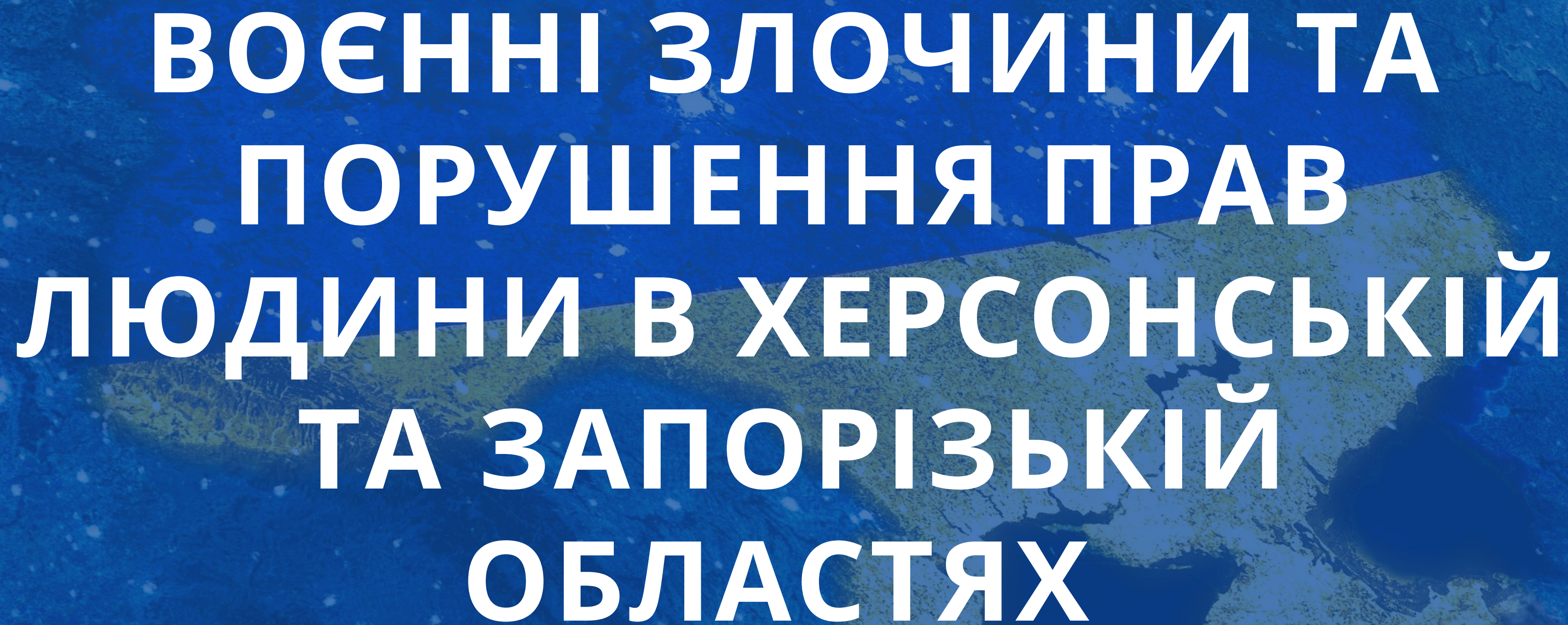
ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

- З 7 по 10 липня включно на території Мічурінського сільського поселення проводилися навчальні антитерористичні заходи.
- 10 липня в Чорноморському районі пройшли навчання підрозділів територіальної оборони «Барс-Крим», Міністерства оборони російської федерації, інших силових і правоохоронних структур.
- 18 липня у районі Євпаторійського індустріального технікуму пройшло спільне тренування силових структур з антитерору.
- 24 липня окупанти провели військові навчання в Кєзлєві (Євпаторії)
- 25 липня окупанти провели у селі Червоне Сакського району тренування силових структур з антитерору
- 28 липня окупанти провели в (Феодосії) Кєфє «навчальні стрільби».

МОБІЛІЗАЦІЯ

- В окупованому Криму вербують нових контрактників в армію рф серед колишніх в'язнів.

**ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА
ПОРУШЕННЯ ПРАВ
ЛЮДИНИ В ХЕРСОНСЬКІЙ
ТА ЗАПОРІЗЬКІЙ
ОБЛАСТЯХ**

ЗАТРИМАННЯ – 11

За липень 2025 року зафіксовано щонайменше 11 випадків затримань в Херсонській та Запорізькій областях.

ЗАТРИМАННЯ

● Окупанти затримали:

- • 2 липня трьох жителів Запорізької області за здійснення грошових переказів на користь ЗСУ та українських спецслужб
- • 5 липня в тимчасово окупованій Херсонській області чоловіка, який начебто намагався встановити контакт із українськими спецслужбами для передачі інформації про місцезнаходження та діяльність військовослужбовців рф.
- • 10 липня в Мелітополі двох українських агентів, які начебто збирали інформацію про розміщення російських збройних сил.
- • 17 липня у Херсонській області Євгена Великосельського, колишнього співробітника української поліції, який начебто передавав українським спецслужбам інформацію про розташування російських військ.

ЗАТРИМАННЯ

- 17 липня 19-річного жителя Мелітополя, якого звинуватили у скоєнні злочину, передбаченого частиною 2 статті 205.2 Кримінального кодексу РФ, пов'язаного з публічними закликами до терористичної діяльності через засоби масової інформації.
- 28 липня в Алешках 55-річного місцевого жителя, якого українські спецслужби начебто найняли для провокації.
- у Каховці Олену Михайлівну, яка на своїй сторінці у Facebook «дискредитувала армію росії» та писала, що чекає на ЗСУ.
- у Скадовську Альону Сиренко, яку звинувачують у тому, що ще у 2022 році вона закликала мешканців Голопристанської громади вийти на мітинг на підтримку ЗСУ. Вона також нібито розміщувала пости, що дискредитують російську армію.

АРЕШТИ – 13 (1)

За липень 2025 року зафіксовано щонайменше 13 випадків арешту в Херсонській та Запорізькій областях, 1 – щодо кримського татарина.

АРЕШТИ

Нові арешти:

- 2 липня окупанти заарештували трьох жителів Запорізької області за здійснення грошових переказів на користь ЗСУ та українських спецслужб
- 5 липня в тимчасово окупованій Херсонській області заарештували чоловіка, який начебто намагався встановити контакт із українськими спецслужбами для передачі інформації про місцезнаходження та діяльність військовослужбовців рф.
- 10 липня ФСБ заарештувала в Мелітополі двох українських агентів, які начебто збирали інформацію про розміщення російських збройних сил.
- 17 липня у Херсонській області Євгена Великосельського, колишнього співробітника української поліції, який начебто передавав українським спецслужбам інформацію про розташування російських військ.

АРЕШТИ

- 17 липня заарештували 19-річного жителя Мелітополя, якого звинуватили у скоєнні злочину, передбаченого частиною 2 статті 205.2 Кримінального кодексу РФ, пов'язаного з публічними закликами до терористичної діяльності через засоби масової інформації.
- 28 липня в Алешках заарештували 55-річного місцевого жителя, якого українські спецслужби начебто найняли для провокації.
- у Каховці заарештували Олену Михайлівну, яка на своїй сторінці у Facebook «дискредитувала армію росії» та писала, що чекає на ЗСУ.
- у Скадовську заарештували Альону Сиренко, яку звинувачують у тому, що ще у 2022 році вона закликала мешканців Голопристанської громади вийти на мітинг на підтримку ЗСУ. Вона також нібито розміщувала пости, що дискредитують російську армію.

АРЕШТИ

Вироки:

- Дар'ю Павлову, жительку Генічеська Херсонської області засудили до 12 років і 6 місяців колонії та 2 роки обмеження волі за статтею 275 КК рф.
- Жителя Херсонської області 1978 року народження засудили до 14 років колонії суворого режиму за «державну зраду».

ЗАГИБЛІ - 1

За липень 2025 року зафіксовано щонайменше
1 загиблій у Запорізькій області.

ЗАГИБЛІ

- 26 червня 2025 року під час етапування до російського міста Усть-Лабінськ помер 74-річний Олександр Марков –незаконно утримуваний цивільний із тимчасово окупованого Енергодара.

ПРОПАГАНДА

ПРОПАГАНДА

- У тимчасово окупованому Мелітополі російські військові знову розгорнули мобільні пункти для вербування місцевих мешканців, аби ті вступали до лав армії рф.
- Окупаційна влада вивезла понад 100 дітей віком 14–16 років із тимчасово окупованих районів Запорізької області до російського Волгограда. Там їх залучили до мілітарного табору «Время юных героев», організованого центром «Воин».
- Школярів з Херсонської області окупанти відправили взяти участь у 15-му Всеросійському молодіжному військово-історичному форумі-конкурсі «Олександрівський стяг».

**ДЯКУЄМО
ЗА УВАГУ!**

**НАШІ
КОНТАКТИ**

